PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Samalla tavalla juna seisahteli silloin kuin nytkin. Välillä tosin piti matkustajien kiiruhtaa metsään pommikoneilta piiloon. **MIRJAM KÄRKKÄINEN**

08.09.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.31
ja laskee kello 20.04
Oulussa kello 6.18
ja laskee kello 20.12
Utsjoella kello 5.56
ja laskee kello 20.21

Päivän sana

8.9. Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu. Hyvä ihminen tuo hyvyytensä varastosta esiin hyvää, paha ihminen pahuutensa varastosta pahaa. Matt. 12:34–35
9.9. Syvä kuin meri on harkittu puhe, virraksi paisuu viisauden lähde. Ei ole oikein pitää syyllisen puolta ja sortaa syytöntä oikeudessa. Sananl. 18:4–5

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Taimi
Huomenna tiistaina: Isto, Eevert, Vertti

Mietelause

Tulevat sanomaan, että olet väärällä tiellä, jos kuljet omaasi.

Antonio Porchia

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Reilu työkaveri

Useissa tutkimuksissa todistetaan, että huumori vaikuttaa myönteisesti työviihtyvyyteen. Monissa työyhteisöissä tämä on huomattu jo ihan ilman tutkimuksiakin, siis käytännön kokemuksina ja kenttähavaintoina. Iloisella mielellä on tervehdyttävä vaikutus ja se laittaa vauhtia työtehoon.

Työpaikan tärkein ihminen on hyvä työkaveri, joka pysyy asiassa, mutta ymmärtää myös leikin. Työkavereita voi olla useita, kun taas yksin työskennellessä päivittäisen kaveruuden joutuu hakemaan todella läheltä. Silloin saa kaveerata itsensä kanssa, joka on antoisaa sekin. Jos työkaveri on oma puoliso saattaa läheisen ihmisen monipuolinen rooli koetella välillä hermoja, mutta rakkaus kovankin onnen voittaa.

Millainen on sinun työkaverisi? Onko hän naurusuu vai tuppisuu? Millainen olet itse työkaverina? Voiko sinuun luottaa? Oletko empaattinen vai kateellinen? Huomataanko sinut ja huomioitko itse toiset?

Jos itselle sattuu paha päivä, vika on harvoin työkavereiden. Työpaikalle kannattaisi hankkia suuri peili, jota vilkaisemalla voisi päivittää näyttääkö työkavereille tänään hapanta vai iloista naamaa. Nimittäin peiliin katsoessaan ihmiset yleensä aina korjaavat välittömästi ilmettään; kohottavat kulmakarvojaan, parantavat ryhtiään ja antavat hymyn tulla. Silmiin asti ulottuva hymy kun näyttää aina kurttuisia kulmia paremmalta.

Aina ei töissä toki ole hyvä päivä. Ei se mitään, kunhan huono päivä ei ole joka päivä.

Työkaveria voi ilahduttaa yllättämällä. Odottamaton apu tai huomionosoitus jää mieleen. Vietin itse syntymäpäivää työpaikalla matalalla profiililla. Eräs työkaverini, jonka kanssa en edes päivittäin työskentele oli saanut asian selville. Hän halusi antaa lahjan, joka oli suunniteltu juuri minulle. Tuli yllätys ja hyvä mieli!

Joskus työkaverista tulee elinikäinen ystävä. Mikäli näin käy, se on jo sellainen bonus, jonka takia mahdollisesti epäonnistuneitakin uravalintoja muistelee lämmöllä.

Aina ei kuitenkaan tarvitse yrittää liikaa ja liian kovaa. Työpaikka ei ole tivoli, sirkus tai stand up -esiintymislava. Pieni kehuminen on kuitenkin usein paikallaan, kunhan muistaa, että makeilu ei ole mukavaa.

Seuraavat Charles Dickensin ajatukset johdattavat pohtimaan ihmissuhteiden hienovaraisuutta ja mahdollisuuksia tuottaa muille iloa pienin, mutta aidoin elein, ikään kuin varmuuden vuoksi. ”Sua toinen tuskin tarvinnee, mutt’ väärin on, jos mieles suljet, sill’ ehkä hänelle tarpeen on hymyilys vain, kun ohi kuljet.”

ELINA NIHTILÄ
on viestinnän asiantuntija Melassa.

elina.nihtila@mela.fi

LUKENUT MIES

Somistajan urakka

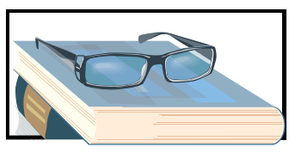

Toimittajia on monenlaisia. Yksi maalaa kauniita kuvia. Toinen yrittää porautua kohteen sisään kirurgia tarkemmin. Asianajaja haluaa aina saada omat ajatuksensa haastateltavan suuhun.

Maarit Tyrkkö on alkuperäiseltä ammatiltaan ja koulutukseltaan somistaja. Toimittajaperheen lapsena hän oppi erinomaiseksi kirjoittajaksi, mutta ennen muuta hän osaa asettaa kohteensa luontevasti esille näyteikkunaan.

Ei ihme, että iäkäs presidentti Urho Kekkonen poimi nuoren, iloisen toimittajatytön piirtämään jälkimaailmalle mahdollisimman aidon kuvan siitä rennosta kaverista, joka Kekkonen vapaalle päästessään oli ja joka jäisi virallisten elämäkerturien tavoittamattomiin. Tämän tehtävän hän toimittajalle myös suoraan antoi. Maarit Tyrkkö toki toimitti jo tuolloin paljon virallista Kekkosainestoa myllykirjeistä alkaen.

Niin nuori toimittaja pääsi nauhureineen vuosikausiksi vanhenevan presidentin iholle, salamatkustajaksi valtiovierailujen yksityiskoneisiin, haavitytöksi onkiretkille ja köllimään perässähiihtäjien rasvaisten juttujen pariin Lapin keväiselle telttaleirille. Presidenttikin virkistyi saadessaan älykkään nuoren naisen viimeisten virkavuosien lähiystäväksi.

Maarit Tyrkkö ja UKK puhuvat rakkaudesta. Kansa on nurkissa supissut vuosikymmenet tämän rakkauden käytäntöä. Muistetaan nyt, että kaikki alkoi 1974 presidentin eturauhasleikkauksesta, joka ilmeisesti ei onnistunut sataprosenttisen onnellisesti.

Kirjan pohjalla on valtava määrä yksityisiä nauhoituksia, kirjeitä ja lappusia. Oikeastaan ensi kertaa meille täysin avautuu se ikuinen kujeilija, pirullisen älykäs humoristi Kekkonen, josta vanhoissa tvpätkissä näemme väläyksiä. Somistajan urakka on siis vuoteen 1975 valmis.

PEKKA ALAROTU

Maarit Tyrkkö: Tyttö ja nauhuri. 386 sivua sekä kuvaliite. WSOY.

JARNO ARTIKA

Aulis Lintunen vieraili Kontiomäen asemalla torstaina ensimmäistä kertaa sodan jälkeen. Nyt asemalla kuultiin mieskuoro Kiurun Laulua sillä aikaa, kun höyryveturi siirrettiin junan toiseen päähän, ja matka kohti Vuokattia pääsi jatkumaan.

Höyryveturi uupui, veteraanit eivät

Sota-aikainen höyryveturi kuljetti juhlajunaa Savosta Lieksaan jatkosodan päättymisen muistojuhlaan. Tunteja myöhästelleessä junassa oli 30 sodan käynyttä sekä yli 300 muuta matkustajaa.

KAJAANI–PALTAMO (MT)
”Sydämeen tuli ihana olo, kun vartiopäällikkö kertoi rauhan tulleen. Mutta kun kuulimme rauhan ehdot, kaikki ajatukset ilosta putosivat pois. Ihan masennuimme. Olin Inkeen kylässä Taivalkoskella”, ilmavalvontalottana jatkosodassa toiminut **Irja Kononen**, 92, muisteli torstaina, jolloin tuli kuluneeksi tasan 70 vuotta siitä, kun aselepo astui voimaan.

Kiuruvedeltä vanhassa junanvaunussa matkustanut lottaseurue sai Kajaanin asemalla prikaatin hernekeittoa ja pienen tauon ennen kuin matka jatkui jo hämärtyvässä illassa kohti Kontiomäkeä, Vuokattia ja Nurmesta.

Huumoria ja hyvää tuulta naisilla riitti, vaikka höyryveturin ”995 Heikin” matka takkuili alusta lähtien laakeririkon takia.

Mirjam Kärkkäinen, 88, muisteli, että niin myöhästelivät junat sota-aikanakin.

”Joskus piti konduktööriltä pyytää todistus siitä, että juna oli ollut myöhässä. Muutenhan lomilta ei saanut myöhästellä.”

Metsään pommeja piiloon

Kärkkäinen palveli Syvärin itäpuolella, jonne Äänislinnasta eli nykyisestä Petroskoista matkustettiin kuorma-autojen lavoilla.

”Äänislinnaan mentiin junalla, ja muistan, että Matkaselässä toimi kahvila. Samalla tavalla juna seisahteli silloin kuin nytkin. Välillä tosin piti matkustajien kiiruhtaa metsään pommikoneilta piiloon.”

Voimakasta velvollisuudentunnetta Kärkkäinen kuvaa syyksi siihen, että lotiksi rintamalle lähdettiin heti, kun pystyttiin. Hänkin 18-vuotiaana.

”Sehän tuntui, ettei Suomi pärjää, jos ei siellä mukana ole jokainen. Isäni oli ollut jo vapaussodassa ja äiti lottana ja minä pikkulottana 8-vuotiaasta.”

Kärkkäinen sai Pitkärannassa syyskuun 4. päivänä 1944 ihmetellä sitä, mikä tuli, kun yhtäkkiä ympärillä hiljeni.

”Jatkuvaan tykkien jyskeeseen ja pauhuun oli totuttu. Ei siellä osattu pelätä”, Kärkkäinen sanoi.

”Ei parempaa tunnetta”

Ilomantsilainen **Reino Kurvinen**, 90, oli ottanut nostalgiajunaan mukaansa viimeisen lomalitteransa ja sotilaspassinsa. Hän oli myös pukeutunut omiin sodanaikaisiin pussihousuihinsa ja sotilaspaitaansa.

Sota-ajan henkeen sopivasti olivat sonnustautuneet monet muutkin Rukajärven suunnan historiayhdistyksen järjestämälle junamatkalle osallistuneet.

Matkan pääkohde oli Lieksa, jossa perjantaina pidettiin kansalaisjuhla puheineen ja musiikkeineen ikään kuin jatkoksi torstaina kaikilla asemille pidetyille pienemmille juhlallisuuksille. Joka asemalta päästettiin myös rauhan ilmapalloja taivaalle.

Rauhan saapumista 70 vuotta sitten veteraani Kurvinen mietti hyvillä mielin. ”Ei voi parempaa tunnetta olla, kun telttaan tuli kaveri kertomaan, että aselepo on tullut.”

Kiuruveden lotat Mirjam Kärkkäinen ja Kyllikki Kärkkäinen muistuttivat, että sota-aikanakin höyryjunat myöhästelivät.

Kunnon varustus matkalle halki Savon ja Kainuun sekä Pielisen Karjalan: termoskahvia ja maitoa pullossa.

Ilomantsilaisella Reino Kurvisella oli mukanaan viimeinen lomalitteransa sotavuosilta.

Päivi Kempas ja Mannerheimiksi pukeutunut Mikko Remes nauttivat junamatkalla veteraanien tarinoista.

Nyt jo arvostetaan

Kurvinen taisteli syvimmälle työnnetyssä tukikohdassa Kannaksella, josta syyskuun alussa 1944 alkoi miesten vaivalloinen kotimatka.

”Motissakin kerran olimme, mutta siitä selvittiin.”

Kurvinen kuvasi torstain höyryjunamatkaa osin pitkäveteiseksi, koska niin paljon viiväsyksiä oli matkalle kertynyt. Viitisen tuntia myöhässä Kajaaniin saapuneesta junasta hän vaihtoi loppumatkaksi autokyytiin. Sen tarjosi matkan järjestelyyn osallistunut tuttu nuori polvi.

Kurvisen mielestä on hienoa, että veteraanien työtä arvostetaan. ”1970-luvulla oli negatiivista henkeä, mutta nykynuoret ottavat osaa kohtaloomme.”

Samaa mieltä olivat 92-vuotias keiteleläinen **Arvo Leinonen** ja 89-vuotias espoolainen **Aulis Lintunen**, jotka taittoivat matkaa samassa junanhytissä.

Aiemmin toisilleen tuntemattomat veteraanit kertoivat löytäneensä valtavasti yhteisiä puheenaiheita.

”Koko päivän olemme muistelleet sotaa ja hyvin olemme pärjänneet”, Leinonen kuvasi tunnelmia.

”Olin mökin poika, joten maatalouslomia en saanut. Muilla lomilla kyllä kävin, ja junan tavaratelineillä silloin nukuttiin”, Leinonen kertoi ja viittasi siihen, että vaunu, jossa nyt istuttiin oli paljon silloisia sotapojan olosuhteita hienompi.

LIISA YLI-KETOLA

Antti Litja on ilmiömäinen mielensäpahoittaja

Lähdin komediaa katsomaan, mutta itkuhan siellä tuli. En kuitenkaan pahoittanut mieltäni. Kyllä vahvasti suosittelen elokuvaa Mielensäpahoittaja.

Se kertoo huumorin siivittämänä kipeän tarinan sukupolvien yhteentörmäyksestä. Hyvin ymmärtää, ettei puulämmitteisessä mökissä asuva vanhus osaa toimia maailmassa, joka perustuu kosketusnäyttöihin. Hermo meinaa itselläkin mennä, jos yrittää kylässä mikroa käyttää.

”Ihmisiä ja liesiä hipaistaan, eikä naksutella tai kolauteta niin kuin minun maailmassani”, pohtii mielensäpahoittaja (**Antti Litja**).

Lindin Arvia ikävä

Tuomas Kyrön menestyskirjoihin pohjautuvassa, **Dome Karukosken** ohjaamassa elokuvassa vanhus joutuu vastentahtoisesti lähtemään miniän nurkkiin Helsinkiin.

Ja siitähän ei sitten meinaa tulla mitään. Hetkellisesti kaikki pahoittavat mielensä, kunnes eri maailmoissa varttuneet sukupolvet alkavat pikkuhiljaa ymmärtää toisiaan. Tai ainakin sietää.

Ennen sovintoa pinna palaa kuitenkin monesti. Siinä missä miniä (**Mari Perankoski**) haluaisi rentoutua sohvalla nauttien lasillisen punaviiniä, on kärttyinen vanhus hätistelemässä putsaamaan rännejä ja tyhjentämään välikaivoa. Mielensäpahoittaja tunkee mukaan jopa liikeneuvotteluihin, koska ”kyllä tarvitsee miniä apua neuvostolittolaisten kanssa”.

”Paljon on pääkaupungissa toisella tavalla kuin kotona. Emännät käyvät töissä ja isännät koulussa”, vanhus hämmästelee. Hänen maailmassaan naiset leipovat kotona ja miehet hoitavat ulkotyöt. On kunnia-asia, että potut tulevat yhä omasta pellosta. Uutisten aikaan täytyy olla television ääressä kahvikuppi kourassa. Sitä ainoaa oikeaa uutisankkuria, **Lindin Arvia**, tosin on ikävä.

Torontoon näytille

Elokuvassa mielensäpahoittajan poikaa näyttelee **Iikka Forss** ja ”herra Alshaimerin” laitoshoitoon vienyttä emäntää **Petra Frey**.

Suureksi onneksi Mielensäpahoittaja on valittu Toronton kansainvälisten elokuvajuhlien ohjelmistoon. Nyt on vientituote kohdallaan. Eikä kenenkään varmasti tarvitse pahoittaa mieltään.

KATJA LAMMINEN

Mielensäpahoittaja elokuvateattereissa 5.9. alkaen.

SOLAR FILMS/MAREK SABOGAL

Antti Litjan mielensäpahoittaja ei viihdy kaupungissa.